

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๑๐๐/๑๗๗

สวค. ๘/4๒
วันที่ 1/กพ. ๖6
เวลา 15:15 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส8204 ลวด ✓
รับที่ : ๘1496/56 2 กวด ✓
วันที่ : 01 ก.พ. 56 เวลา : 14:40

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๗๑ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง การประเมินผลโครงการความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำรับรองการปฏิบัติงานสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
๒. รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการศึกษาผลกระทบ ผลประโยชน์ และความคุ้มค่า ของโครงการความช่วยเหลือทางการเงินของ สพพ.

ตามที่ประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สปพ.) มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา นั้น

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาเรื่องที่เสนอ

๑.๑.๑ กระทรวงการคลัง โดย สปพ. ขอเรียนว่า ประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดย ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สปพ. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐,๖๘๓.๗๐ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินรวม ๑๘ โครงการ วงเงิน ๑๐,๕๔๗.๘๐ ล้านบาท และ (๒) โครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการรวม ๒๐ โครงการ วงเงิน ๑๓๕.๙๐ ล้านบาท แบ่งเป็น ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อเตรียมความพร้อม ๙ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๓๒.๐๐ ล้านบาท และความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อการถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้าน ๑๑ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓.๙๐ ล้านบาท

๑.๑.๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ นี้มีโครงการความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านของ สปพ. ที่แล้วเสร็จและครบกำหนดเวลาที่สามารถประเมินผลโครงการได้มี ๔ โครงการ คือ (๑) โครงการเชื่อมโยงคมนาคมระหว่างไทย-เมียนมาร์ จากเมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี (โครงการถนนเมียวดี) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (เมียนมาร์) (๒) โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดหนองคาย-ท่านาแล้ง (โครงการรถไฟท่านาแล้ง) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) (๓) โครงการปรับปรุงสนามบินระหว่างประเทศวัดไต (โครงการสนามบินวัดไต) สปป.ลาว และ (๔) โครงการก่อสร้างร่องระบายน้ำช่องวัดไต (โครงการร่องระบายน้ำช่องวัดไต) สปป.ลาว

๑.๒ มติ ครม. หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คำรับรองการปฏิบัติงานของ สพพ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระหว่าง นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายวรการณ สามโกเศศ ประธานกรรมการบริหาร สพพ. ได้กำหนดให้ “ระดับความสำเร็จของการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ ปีขึ้นไป เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างประสิทธิภาพโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน” เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของ สพพ. (ตัวชี้วัดที่ ๑.๔) ซึ่งกำหนดให้ สพพ. นำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างประสิทธิภาพโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๒.๑ ผลการประเมินโครงการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สพพ. ได้จัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการประเมินผลโครงการตามที่กล่าวในข้อ ๑.๑.๒ โดยศึกษาความคุ้มค่าของโครงการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการประเมินในภาพรวมของโครงการที่กล่าวพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับดี-ดีมาก สามารถสรุปได้ดังนี้

๒.๑.๑ ทุกโครงการสอดคล้องกับความต้องการของประเทศเพื่อนบ้าน และนโยบายของไทยในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค

๒.๑.๒ ทุกโครงการก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการ แต่เพื่อเป็นการต่อยอดโครงการและเพิ่มการใช้ประโยชน์จากโครงการควรมีการดำเนินงานเพิ่มเติมเป็นรายโครงการ ดังนี้

(๑) โครงการถนนเมียวดี อำนวยความสะดวกและความรวดเร็วในการเดินทาง และการขนส่งสินค้า สนับสนุนให้เกิดการขยายตัวการค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์บริเวณด่านแม่สอด จังหวัดตาก และก่อให้เกิดการลงทุนต่อเนื่อง ทั้งทางด้านการค้าและอุตสาหกรรม

ข้อเสนอเพิ่มเติม (๑) ขยายถนนจากเมียวดีต่อไปจนถึงเมืองมะละลัย และเมืองตาง ซึ่งสามารถเชื่อมต่อไปยังย่างกุ้งและอินเดียได้ (๒) บำรุงรักษาเส้นทางอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานการออกแบบก่อสร้างสอดคล้องกับสภาพการใช้งาน และมีการควบคุมน้ำหนักรถบรรทุก (๓) จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมแม่สอด (๔) ปรับปรุงขั้นตอนและกฎเกณฑ์ต่างๆ และพิธีการศุลกากร เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน และ (๕) ก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ ๒ เพื่อลดความแออัดของการเดินทาง

(๒) โครงการรถไฟทানাแล้ง เพิ่มรูปแบบการเดินทางโดยทางราง เนื่องจากเป็นทางรถไฟสายแรกของ สปป.ลาว ทำให้ สปป.ลาว สามารถเปลี่ยนจาก Land-locked Country เป็น Land-linked Country ได้ แต่การใช้ประโยชน์ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากระยะทางยังสั้น (๓.๕ กิโลเมตร) และไม่มีการขนส่งสินค้า

ข้อเสนอเพิ่มเติม (๑) ก่อสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อจากสถานีทানাแล้งถึงนครหลวงเวียงจันทน์ (๒) จัดตั้งศูนย์กองเก็บและขนถ่ายสินค้า (CY) บริเวณสถานีทানাแล้ง (๓) ปรับปรุงระบบอัตโนมัติสัญญาณของสถานีทানাแล้งจากระบบ Manual เป็นระบบอัตโนมัติ (๔) ก่อสร้างสะพานสำหรับรถไฟโดยเฉพาะ เพื่อลดการสับหลักหรือปิดกั้นการจราจรบนสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑ (๕) ร่วมมือกับการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) จัดหาหัวรถจักร และแคร่บรรทุก เพื่อรองรับการขนส่งสินค้า และ (๖) ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยเข้าไปจับคู่ธุรกิจ หาพันธมิตร เพื่อบริหารจัดการ CY บริเวณทানাแล้ง และให้บริการด้านการประกันภัยใน สปป.ลาว

(๓) โครงการสนามบินวัดโต สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ได้ รวมทั้งสามารถรองรับการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว และการเข้ามาประกอบธุรกิจใน สปป.ลาว ทำให้ปริมาณผู้โดยสารและปริมาณเที่ยวบินทั้งในประเทศและระหว่างประเทศของ สปป.ลาว มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอเพิ่มเติม ควรมีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการบินของ สปป.ลาว เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสนามบินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) โครงการร่องระบายน้ำช่องวัดโต สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและช่วยให้การระบายน้ำบริเวณรอบสนามบินวัดโตและพื้นที่ใกล้เคียงดีขึ้น นอกจากนี้ ประชาชนยังสามารถใช้ถนน ๒ ฝั่งของร่องระบายน้ำเป็นทางสัญจรได้

ข้อเสนอเพิ่มเติม (๑) จัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในนครหลวงเวียงจันทน์อย่างเป็นระบบ (บำรุงรักษาร่องระบายน้ำเดิม ก่อสร้างร่องระบายน้ำเพิ่มเติม ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย) และ (๒) ปรับปรุงถนน ๒ ฝั่งของร่องระบายน้ำให้เป็นถนนลาดยาง เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวสำหรับการเดินทางช่วงฤดูฝน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒.๒ ข้อเสนอแนวทางเชิงนโยบายในการร่วมมือเพื่อการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านของ สปป. ในอนาคต

คณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (คพพ.) ได้รับทราบผลการประเมินโครงการทั้ง ๔ โครงการที่กล่าวแล้ว และได้มีข้อเสนอแนะแนวทางเชิงนโยบายการร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านของ สปป. ในอนาคต ดังนี้

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์การร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านของ สปป. ยังคงให้ความสำคัญกับ ๓ ด้านหลัก คือ (๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค (Connectivity) เพื่อให้การคมนาคมขนส่งภายในภูมิภาคมีระยะทางสั้นลงและใช้เวลาในการเดินทางและขนส่งเร็วขึ้น รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงไปภูมิภาคอื่นต่อไป (๒) การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค เพื่อรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และ (๓) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (Relationship)

ทั้งนี้ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านจะให้ครอบคลุมทุกประเทศตามทีระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สปป. ประกอบด้วย กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม รวมทั้งกระจายสาขาการร่วมมือเพื่อการพัฒนาไปยังสาขาอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคมขนส่ง เช่น สาขาศึกษาและการฝึกทักษะแรงงาน สาขาสาธารณสุข สาขากเกษตร สาขาสอุตสาหกรรม และสาขาลังงาน เป็นต้น

๒.๒.๒ การร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จะนำรูปแบบการพัฒนาโครงการเชื่อมโยงคมนาคมระหว่างไทย-เมียนมาร์ จากเมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี ซึ่งพัฒนาโครงข่ายถนน เพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งระหว่างกัน (Connectivity) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อพัฒนาเป็นประตูการค้า (Gateway) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว วัฒนธรรม และประเพณีระหว่างกัน ซึ่งประชาชนที่อยู่บริเวณชายแดนจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว เช่น การพัฒนาบริเวณด้านสิงขร/มอต้อง-มะริด ด้านบ้านพุน้ำร้อน/บ้านแม่ทะมี-ทวาย และด่านเจดีย์สามองค์/พญาตองซู-ตันบูไซยัต เป็นต้น

๒.๒.๓ การร่วมมือเพื่อการพัฒนาโดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทย โดย สพพ. เป็นโอกาสหนึ่งที่สินค้าและบริการจากประเทศไทยสามารถกระจายไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นการขยายกำลังการผลิตของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง ดังนั้น จึงสมควรให้หน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการไทยได้รับความสะดวกและรวดเร็วในพิธีการทางการค้าระหว่างประเทศและการขนส่งสินค้าข้ามแดน

๓. ข้อเสนอ

๓.๑ รับทราบผลการร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ. ตามนัยข้อ ๑.๑

๓.๒ รับทราบผลการประเมินโครงการความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจที่แล้วเสร็จทั้ง ๔ โครงการ ตามนัยในข้อ ๒.๑

๓.๓ พิจารณาข้อเสนอแนวทางเชิงนโยบายในการร่วมมือเพื่อพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ. ในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป ตามนัยข้อ ๒.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

สำนักนโยบายและแผน

โทร ๐๒ ๖๑๗ ๗๖๗๖ ต่อ ๒๐๑

โทรสาร ๐๒ ๖๑๗ ๗๖๘๔